

Za otroke, ki niso v vrtcih

Obvestilo staršem predšolskih otrok o vsebini in pomenu 80-urnega programa

Kot že vrsto let tudi letošnje šolsko leto organizirajo vzgojno varstvene organizacije 80-urni program za tiste otroke v starosti od 3. leta do 6. leta, ki niso vključeni v dnevno varstvo.

V tem šolskem letu bo organiziran 80-urni vzgojni program tudi v vzgojno-varstveni organizaciji »Mladi rod« in sicer enoti Belokranjska 27 – B-vhod, igralnica 3. Program se bo odvijal skozi celo šolsko leto, vsako sredo od 16. do 18. ure, pričel se je 12. 11. 1986.

Ker smo ugotovili, da so starši in krajski otroci informirani o pomenu, vsebini, ciljih in organiziranosti 80-urnega programa, naj o teh vprašanih obširneje spregovorimo.

Z željo, da bi omočočili vsem

otrokom del družbeno vzgoje, je vzgojno-varstvena organizacija kot strokovno usposobljena institucija prevzela te naloge.

Poleg rednega dnevnega varstva in vzgoje vsako leto organizira VVO tudi z zakonom obvezno pripravo otrok na šolo, 80-urni program in druge oblike (razna praznovanja, krožke v sodelovanju z drugimi institucijami in društvi).

80-urni program sofinancira skupnost otroškega varstva, če je vključenih vanj vsaj 14 otrok.

V predpripravi na potek 80-urnega programa se VVO poveže s socialno službo v KS, ki evidentira in povabi k programu otroke, ki niso deležni družbene vzgoje v rednem dnevnem varstvu v VVO. 80-urni program je brezplačen za

otroke, ki se vključujejo vanj.

VVO pa kot organizator pripravi ustrezen prostor, strokovni kader za izvedbo programa (vzgojiteljice, spremljevalci varuhinje) in vzgojni načrt za celo šolsko leto.

Naloga vzgojiteljice je temeljito se pripraviti za realizacijo vzgojnega programa. Tako pripravi vsebine, sredstva za posamezne aktivnosti in sicer na podlagi z zakonom o predšolski vzgoji določenim vzgojnim programom. Vzgojne aktivnosti planira tudi upoštevaje starostno stopnjo otrok ter njihovih psihofizičnih sposobnosti in interesov, izkušenj.

Osnovno vodilo je otroka razvijati v vsestransko osebnost, torej razviti njegove sposobnosti in zmožnosti na področju socializacije, komunikacije, intelekta, telesnih sposobnosti in estetskih zmožnosti.

Najpomembnejša je težnja, da se otrok vključuje v kolektiv, se spozna in prilagaja načinu življenja v večji skupnosti. Tako otrok pridobiva čustva pripadnosti, vzajemnem tovarštvu, medsebojni pomoči, skupnim interesom. Spozna način medsebojnega komuniciranja. Ta cilj je zelo pomembna predpriprava na kasnejši vstop v pripravo otrok na šolo in na vstop v šolski kolektiv.

Vzgojni program zajema intelektualno vzgojo. Preko njenih sestavin otrok razvija mišljenje. Specifična področja intelektualne vzgoje so: spoznavanje okolja, govorna vzgoja in razvijanje predstavljenih pojmov.

Skozi tako imenovane zaposlitve preko neposrednega opazovanja, pogovora, z različnimi vzgojnimi sredstvi in pripomočki (slika, diapozitiv, risba, predmeti dogajanja v okolju) otrok spozna odnose, predmete in pojave v naravnem in družbenem okolju.

Govor je prvina človeka, saj z govorom izraža svoje potrebe, z govorom se širijo njegova znanja. Govor je sredstvo sporazumevanja, razumevanja, mišljenja. Govor se najintenzivneje razvija v predšolskem obdobju. Vzgojiteljica z različnimi vsebinami (zgodbice, pravljice, deklamacije, besedne igre, opisi slik in predmetov) vzpodbuja otroke k aktivnosti, sproščeno izražanju, bogatemu besednemu zakladu, k pravilni in jasni izreki.

Z različnimi igrami vzgojiteljica načrtno pripravlja situacije ali manipulacije s predmeti, da otroke na prijeten način vzpodbudi k dejavnosti. Otroci tako utrjuje in pridobiva znanje in spoznanja o odnosih med pojavi (vrozki-posledice), odnosih med predmeti (količina, oblika, barva, prostor-

ski pojmi, časovni odnosi).

Ker otrok celostno zaznava svet okoli sebe, se vsa vzgoja področja vsebinsko povezujejo, prepletajo. Tudi estetska vzgoja se prepleta za intelektualno vzgojo. Vzgojiteljica predvodi take vsebine, ki se navezujejo na intelektualno vzgojo.

Estetska vzgoja zajema: likovno, glasbeno in gibalno-ritmično vzgojno področje.

Pri likovni vzgoji otrok spozna različne likovne materiale. Z različnimi tehnikami (risanje, slikanje, oblikovanje) izraža svoja doživljanja, spoznanja in želje, ter razvoja svoje ustvarjalne zmožnosti.

Na glasbenem področju se otrok srečuje z različnimi glasbenimi vsebinami in pridobiva na vrednotenju glasbe. Tako se odvijajo zaposlitve, kjer je vključeno poslušanje instrumentalnih in vokalnih glasbenih del, primerov za starost otrok. Spoznava nekatere glasbene instrumente in male ritmične instrumente preko raznih glasbeno didaktičnih iger. Spoznava razne otroške pesmice, ustvarja lastne pesmice in razvija sposobnosti v zvezi z ritmom, slušnimi zaznavami.

Preko različnih motivacij, igre otroci z gibanjem izražajo svoja doživljanja, sproščajo svoje domišljije in energijo. V ta okvir zaposlitve sodijo razne gibalne in razne igre, uprizarjanja in improvizacije na teme iz okolja, vsebin jezikovne vzgoje in drugo.

Z raznimi zaposlitvami (vadbene ure, gibalne minutke, razgibanja) otrok pridobiva na spretnosti in sposobnostih. Vaje so planirane v obliki iger, zaposlitve in z različnimi predmeti in orodji. Tako otrok pridobiva veselje do gibalnih aktivnosti, razvija spretnosti v hoji, tekih, plazenjih, plesanju, koordinaciji gibanja, moč, preciznost z različnimi predmeti (žoga, itd.).

V 80-urnem programu ni vključena prehrana otrok zaradi časovno kratke oblike vključitve otrok. Kljub temu se preko zaposlitve seznanja tudi z zdravstveno-higienskim vidikom prehrane.

Redno pa je vključena zdravstveno higienska vzgoja, ki vključuje skrb za zdravje z umivanjem (po uporabi WC, po raznih zaposlitvah, kjer si umažejo roke), skrb za zdravje s primerno obleko, glede na vremenske razmere, skrb za neposredno urejeno okolico (igrače, igralnica, garderobe).

Osnovna dejavnost v 80-urnem programu je igra. Vse zaposlitve se prepletajo preko igre, ki je značilna aktivnost predšolskega otroka. Delno so planirane igre oziroma zaposlitve po želji, ko si

Mir otrokom sveta

Vojna. Koliko grozot lahko prinese vojna, ki je samo go- lo sovraštvo odraslih. Trpijo pa tudi otroci. Saj oni niso krivi, da se odrasli sovražijo. Pa saj to ni sovraštvo, to je pohlep po bogastvu, želja po oblasti. In to željo posameznikov. Kako lepo bi bilo na svetu, ko ne bi bilo orožja. Vendar pa danes izdelujejo vedno več orožja, ga vedno bolj izpopolnjujejo.

Tudi na policah z otroškimi igračkami je veliko orožja. Črne brzostrelke, temni tanki. Otroci, ki s trdim izrazom na obrazu posnemajo streljanje. Kako daleč je od tu do takrat, ko bodo že kot odrasli v rokah držali pravo orožje, streljali pa na ljudi?

Seveda pa so jim to orožje potisnili v roke odrasli. Ali ne izgleda otrok lepši z medvedkom v rokah?

Spomnimo se na naše dedke in babice, ki jim je vojna odvzela otroštvo, jim potisnila puško v roko in ukazala: »Streljaj!« Bojevali so se, da bi mi, njihovi otroci, živeli v miru. To se je sicer uresničilo, vendar nam gozi že nova vojna, strašnejša od vseh. V kateri ne bo za nikogar več pomoči. Le pritisk na gumb in ne bo nas več.

UROŠ LOGAR
B. c. o.š. dr. V. Kraigherja

Na televiziji sem že velikokrat gledala oddaje o vojnah po svetu, o lačnih v Afriki in drugod. Marsikaj ne razumem, a tega kar slišim me je strah in težko mi je pri srcu.

Ni lahko gledati otroke in odrasle, kako trpijo zaradi lakote. Otroci imajo velike glave, napihnjene trebuhe, drobne roke in noge. Ležijo po tleh, zelo jokajo in trpijo. Tam, kjer je vojna, otroci in stari bežijo pred bombami in krogami. Nimajo svojega doma in spijo pod milim nebom.

otrok samostojno izbira igrala, sredstva za igro, potek igre in cilj igre. Pri usmerjenih zaposlitvah pa glavni smoter in vsebina ter potek igre izbira in pripravi ter usmerja vzgojiteljica.

V upanju, da smo s tem prispevkom vsebinsko približali staršem in krajanom okvirni pro-

Jaz pa živim v svobodni domovini in imam tople dom, mamico, očka in bratca. Največkrat se te sreče niti ne zavedam. Otroci, ki živijo v Afriki, ne poznajo ne igrarč ne televizije in tudi hrane jim primanjkuje.

Iz vsega srca želim, da bi vsi otroci sveta živeli v miru in sreči.

DARJA MAČEK
o.š. Danile Kumar

Beseda mir mi pomeni največjo srečo na svetu. Mir – to je nekaj toplega, prijetnega, vselega... Preplašen otrok v materinem naročju je mir. Babičin nasmešek, topel hlebec kruha na mizi lačne družine, krepka vendar nežna očetova roka – vse to je mir. Pa je mir samo to? nikakor ne! Mir je tudi rumeno sonce, ki nas zjutraj zbudi s svojimi toplimi žarki. Mir – to je ptica, ki svobodno leta nad oblaki, ki so podobni čredi ovac.

In veste kaj je še mir? Mir je skodelica čaja ter otrok, nasmejan do ušes, ki v peskovniku dela potičke za lačne na svetu. Kako lepo je, ker ljudje živimo v miru.

MATEJA BERK
B. e. o.š. Danile Kumar

Pri nas je lepo. Živim v svobodni. Kamorkoli se ozrem same gore, gozdovi. ko si zaželim lahko grem v hribe, na morje. V naši deželi je vsega za vse. Hodim v šolo in edina skrb, ki jo imam je, da se učim.

Vem, da veliko otrok na svetu živi v revščini in vojni. Veliko jih dela, zaradi drugačne barve kože nimajo pravic. Mislim, da je to nepravilno, zato bi jim rad pomagal. Napolnil bi letala z zdravili, hrano in obleko, ostal bi pri revnih in lačnih in jim poskušal z delom pomagati.

Hocem, da bi bil svet ena sama država, da ne bi bilo ne revnih, ne prebogatih, da bi vsi živeli kot se spodobi. Želim si, da ne bi bilo orožja in vojn. Želim, da bi bil mir za vse otroke na svetu.

DUŠAN VUKELIČ
3. c. o.š. Franceta Bevka

V KS NADGORICA-JEŽA

Kabelska televizija prihodnje leto

Lani so v krajevni skupnosti Nadgorica-Ježa začeli z akcijo: v vsako hišo telefon. V ta namen je bil ustanovljen gradbeni odbor, ki je vodil akcijo. Ob času, ko se je delalo telefonsko omrežje, pa je gradbeni odbor ugotovil, da bi lahko istočasno s telefonskimi kablji položili tudi kabl za kabelsko televizijo (CATV). O tem, kaj je na tem področju storjenega, smo povprašali predsednika skupščine KS in hkrati tudi predsednika gradbeno odbora tovariša Erika KURENTA.

Zvedeli smo, da so do danes izkopani vsi kanali, položene pa so tudi cevi za primarni vod CATV od antenskega stolpa na Črnučah, kjer dve ulici že gledata CATV, do končnih razdelilnih omarič v KS Nadgorica-Ježa. Nabavljen je že tudi kabl za CATV. Za izvajanje del so se dogovorili z izvajalcem Megličem s Črnuč, ki je opravljal tudi dela pri krajevnem telefonskem omrežju. Z njegovim delom so bili vsi zadovoljni in upajo, da bo takšno sodelovanje tudi pri izvedbi del za CATV.

Od okoli 300 gospodinjstev se je za CATV prijavilo 230 interesentov. Glede nabave materialov zaenkrat še ni problemov, krajsani sami pa so veliko pripomogli pri iskanju dobaviteljev. Vsako gospodinjstvo, ki želi imeti priključek za CATV, je moralo do sedaj prispevati 60.000 oz. 70.000 dinarjev, kar bo pokrilo stroške za primarni razvod. Cena sekundarnega razvoda v tem trenutku še ni znana. Z intenzivnim delom in brez večjih težav pri delu lahko krajsani pričakujejo CATV v prihodnjem letu.

»Čeprav smo o tem obvestili OK SZDL, do tega trenutka ne moremo trditi, da smo imeli z njihove strani kakršnokoli pomoč, upamo pa, da se bo stvar obrnila na bolje,« je dejal tov. Kurent, ko smo ga vprašali, ali njihovo akcijo podpira OK SZDL.

Obstaja pa še en velik problem: vsaka krajevna skupost, ki želi imeti CATV, sledi svojim interesom, čeprav so krajsani KS Nadgorica-Ježa mnenja, da bi se morala organizirati interesna skupnost občanov, ki pričakujejo CATV in tako problem ne bo več vezan samo na krajevne plotove. Tov. Kurent je ob tem dodal: »Prav pri tej povezavi pričakujemo od OK SZDL veliko podporo in takšno rešitev, kot si jo zamišljamo.

In kaj naročniki CATV pričakujejo? V prvi fazi brezhiben sprejem šestih televizijskih postaj (LJ1, LJ2, KP, ZG, ORF1 in ORF2), v nadaljnji izvedbi, ko bodo rešena tudi vprašanja satelitske televizije, pa je pričakovati sprejem še najmanj štirih zahodnoevropskih programov.

TOMAŽ UMEK

Odgovori na vprašanja v javni razpravi

Nadalj. z 2. strani

SKLADIŠČE CHEMO SE SELI

Skladišče Chemo je treba preseliti na Rudnik

● DO POLIKEM TOZD CHEMO gradi skladišče na Rudniku s katerim bodo nadomestili obstoječe skladišče ob Zeleni jami. V gradnjo skladišča je bilo dosedaj investiranih 745 mio din, do konca letošnjega leta pa bodo investirali še 305 mio din. V novo skladišče se bodo preselili do konca leta 1987, če jim bo uspelo zbrti še dodatnih 1.000 mio din; v nasprotnem primeru bo preselitev do konca leta 1988.

Skladišče in pretakališče kislín in baz, trikloretilena in emulgatorjev tozd Chemo ob Šmartinski cesti ob Zeleni jami je neustrezno zgrajeno in predstavlja stalno nevarnost za okolje.

Inspektorji Mestne uprave inšpekcijskih služb so opravili ponoven pregled skladišča tozd Chemo in izdali ureditveno odločbo. Po odločbi je DO Polikem tozd Chemo dolžan v treh mesecih (do 5. 12. 1986) urediti skladišče skladno z določbami Pravilnika o tem, kako morajo biti zgrajena skladišča in transportne naprave za navarne in škodljive snovi (Ur. l. SRS 3/79) in določiti odgovorno osebo za redno kontrolo ravnanja s kemikalijami na celotnem območju Chema ob Šmartinski cesti. Inspektorji MUIS bodo skladno s svojimi dolžnostmi in pravicami nadzorovali izvedbo te odločbe.

Iz poročila DO Polikem pa je razvidno, da bo DO TOZD Chemo po programu do konca 1988. leta s preselitvijo skladišča in pretakališča kislín in baz, trikloretilena in emulgatorjev iz sedanje lokacije ob Šmartinski cesti v industrijsko cono RP 2 – Rudnik dokončno razrešil problem skladišča in pretakališča. Novo skladišče bo sodobno in zgrajeno skladno z vsemi zahtevami varstva okolja.

NEOSVINČEN BENCIN

Petrol mora poskrbeti za neosvinčen bencin in katalizatorje.

● Neosvinčen bencin je mogoče kupiti na naslednjih bencinskih črpalkah: Ljubljana Celovška cesta, Lesce, Sentilj, Šempeter v Savinjski dolini, Kozina, Portorož. Maloprodajna cena znaša po odloku ZIS 214 din.

Jugoslovanski proizvajalci avtomobilov v avtomobile, namenjene za jugoslovanski trg, ne vgrajujejo katalizatorjev. Tudi na avtomobilskih servisih v Jugoslaviji ne vgrajujejo katalizatorjev.

AVTOBUSNA POSTAJA V DOLU

Urediti je treba avtobusno postajo v Dolu in pregledati zakaj na postaji luč ne sveti več.

● Sanacija avtobusne postaje v Dolu je bila v programu Komunalne

skupnosti Ljubljana Bežigrad, zdaj pa je sanacija te avtobusne postaje v pristojnosti Cestnega podjetja Ljubljana in Cestne skupnosti Ljubljana. Popravilo javne razsvetlitve na avtobusni postaji je stvar rednega programa KPL TOZD Javna higiena in ni nobenega problema, da ta naloga ne bi bila izvršena.

ONESNAŽEVALCI

Zakaj se ne zaostri odgovornost do vseh onesnaževalcev okolja – zlasti OZD.

● V pristojnosti Izvršnega sveta in upravnih organov SO Ljubljana Bežigrad je, da v vseh planskih in prostorskih izvedbenih aktih in ob izdaji upravnih dovoljenj za posamezne posege v prostor upoštevamo varovanje okolja. Tako je v družbenem planu občine Ljubljana Bežigrad za obdobje 1986–1990 pri ciljih v zvezi z urejanjem in varstvom okolja zapisano:

»Varovali bomo okolje pred škodljivimi snovmi, vzpodbujali razvoj sodobnih, surovinsko in energetsko varčnih in čistih tehnologij ter načrtovali sanacijo tistih obstoječih tehnologij, ki povzročajo prekomerno onesnaževanje okolja. Zato bomo vse investicije, tako nove kot rekonstrukcije, preverjali že v fazi vključevanja v planske dokumente, detajlno pa v fazi priprave investicijskega programa in prostorskega izvedbenega akta tudi s stališča vpliva na okolje. Pričeli se bomo povezovati z ostalimi dejavnimi izven našega območja, ki vplivajo na onesnaževanje voda (Save in Kamniške Bistrice) ter skupno z njimi pristopili h konkretnim ukrepom za odpravo onesnaževanja. Prav tako se bomo zavzemali za uveljavitev sistemskih ukrepov na področju organiziranja in financiranja daljinskega ogrevanja za trajno odpravo virov onesnaževanja ozračja z individualnimi kurilnicami.«

OBRAČUN

Zakaj ni jasnih obračunov samopríspevka III? Kaj bo z nezgrajenimi objekti?

● Gradnja objektov iz samopríspevka III. se bo skladno z odlokom, po spremeni termiskem planu, nadaljevala do konca tega srednjeročnega obdobja. Del manjkajočih sredstev za nezgrajene objekte se bo zagotavljalo iz posebne prispevne stopnje – 0,5 iz netto osebnega dohodka na osnovi sprejetega Samoupravnega sporazuma o financiranju nekaterih naložb s področja družbenih dejavnosti v obdobju 1986–1990.

ŠTADION V ŠIŠKI IN BAI

Od kod sredstva za štadion v Šiški? Kdo je financiral Balkanske atletske igre?

● Sredstva za gradnjo štadiona v Šiški so se zbirala iz naslednjih virov: prispevki družbenopolitičnih skupnosti v Ljubljani, prispevki organizacij združenega dela iz Šiške, poseben prispevek občinske skupščine Šiška ter s krediti, ki jih je najel Zavod Tivoli kot investitor tega objekta.

Balkanske atletske igre so financirali iz sledečih virov: 88% iz sredstev, pridobljenih z marketingom (prodajo propagandnega materiala – plakati, značke ipd.), 4% iz vstopnin in 8% iz sredstev Zveze telesnokulturnih organizacij.

KANALIZACIJA BO

Kdaj bo urejena kanalizacija v Ul. bratov Čebuljev, Ul. bratov Kunovar in Za gasilskim domom.

● V srednjeročnem planu Komunalne skupnosti ljubljanskih občin za obdobje 1986–1990 je za vse tri ulice predvidena gradnja kanalizacije in ureditev ceste pod rap. št. 314, 315, in 316. Program je bil sprejet na skupščini Komunalne skupnosti ljubljanskih občin 28. oktobra 1986.

PROMET NA PODMILŠČAKOVI

Kljub obvoznici je na Podmilščakovi ulici neurejen promet, hrup in smrad.

● Po dograditvi obvoznice ni bil spremenjen prometni režim po obstoječih cestah na območju KS Stadion. Naročena pa je prometna študija območja med Titovo cesto, kamniško progo, obvoznico in Samovo ulico.

TELEFONI V KS TOMAČEVO-JARŠE

Kako je z gradnjo telefonov v krajevni skupnosti. Tomačevo – Jarše?

● V srednjeročnem planu Skupnosti za PTT promet ni predvidena gradnja telefonskega omrežja v krajevni skupnosti Tomačevo – Jarše. Ob gradnji kanalizacijskega omrežja in ureditvi cest, pločnikov in javne razsvetlitve bo Stanovnjska zadruga »Tomačevo-Jarše 88« vgradila tudi kanalizacijo za ptt in kabelsko televizijo. Za sanacijo najhujših problemov predvsem pa za zagotovitev dveh dodatnih javnih govorilnic, bo občinski komite za urbanizem, gradbene zadeve, komunalno in stanovanjsko gospodarstvo skušal zagotoviti, skupaj s Skupnostjo za PTT, gradnje le-te že v tem srednjeročnem obdobju.